

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVII.

НЕДЕЉА 12. ДЕЦЕМБРА 1899.

Број. 43.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3 „
За стране земље на годину 9 „

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

Београд, 10 Децембра 1899.

Председник општине београдске у име Београђана, честитао је Њиховим Величанствима Краљу Александру I и Краљу Милану славу и Њихова Величанства благоизволела су милостиво одговорити овим брзојавима:

Обермаис 8. децембра 1899.

Председнику општине београдске,

Најтоплије благодарим Мојим драгим Београђанима на честитању и лепим жељама.

АЛЕКСАНДАР

Ниш (двор) 8. децембра 1899.

Председнику београдске општине,

Верној Престоници и колевци Мога љубљеног Сина и Господара срдечно захваљујем, желећи јој свако добро и сваки напредак.

МИЛАН

Честитке Председника општине гласе:

Његовом Величанству

КРАЉУ СРБИЈЕ

МЕРАН.

Вазда верни и Вашем Величанству одани Београђани, најпонижније моле Ваше Величанство, да благоволи примити најусрднија честитања Креног Вам имена, са најтоплијим жељама, да Свемогући Бог подари Вашем Величанству дуг, задовољан и срећан живот на славу драге Вам Србије, узвишеног Вам Дома и Имена.

Председник општине београдске
Антоније Пантовић с. р.

Његовом Величанству

КРАЉУ МИЛАНУ

Команданту Активне Војске,

Ниш.

У име Београђана понизно молим Ваше Величанство, да благоволи примити усрдна честитања Креног Вам имена и топле жеље за дуг и срећан живот Вашег Величан-

ства на добро Србије, славу Њеног Краља и корист војске, која је срећна, да јој Ваше Величанство командује.

Председник општине београдске,
Антоније Пантовић с. р.

ПОЗИВ

По наређењу Команданта VII. пуковског округа, суд општине београдске има до 23. децембра т. г., да састави списак младића рођених у 1879. години, а који ће се у 1900. год. регрутовати за сталан кадар.

Суд општине београдске позива све оне младиће, који су рођени од 1. јануара до 31. децембра 1879. године овде у Београду, а тако исто и оне, који су рођени на страни, да одмах предстану суду општинском — војном одељењу — да се у регрутни списак уведу.

По члану 6. правила о регрутовању: сваки младић рођен 1879. године дужан је сам, да се пријави општинском суду, да се у регрутни списак uvede, а ако то не учини сматраће се, да избегава службу

ТРГОВИНСКИ ЦЕНТРИ И ДРУМОВИ

по
СРПСКОЈ ЗЕМЉИ

НАПИСАО
КОСТА Н. КОСТИЋ

(НАСТАВАК)

У XVII. в. у овом повећем арнаутском граду¹⁾ без културе и цивилизације налазила се, по извештају фра-Бернардина, тамо једна залутала католичка трговачка кућа од 6 душа.²⁾

Главна грана овога друма из Котора, Будве и Бара, као што је већ споменуто, полазила је из долине Цема преко оградана Кучкога Кома у Колашин и низ Тару кроз дан. село Мојковац, у Брсково.

Брсково (У спом. mercatum de Brescva Brescoua, Briscoa, Briscova, Bresco, Broscua, Broscva, Brescuca, Bresca, Berschova, Briscua, Bresqua, Bresco, Bresscoe, Bresscoa, Breschca Briscovia, Broscoua, Брсково).

¹⁾ У народним песмама Баковица се зове „Арнаут-Паваром.“ Вук. Пјесме к. IV. с. 70., 76.

²⁾ Starine к. XXV. с. 199.

Положај старог Брскова утврдио је Г. Љубомир Ковачевић. Пре тога важиле су неке погрешне комбинације о положају Брскова. Тако: Г. Ч. Мијатовић мислио је да се старо Брсково налазило у близини старе Дукље; да се у близини Брскова налазио рудник Крушево¹⁾ а да му се име, можда, изгубило у имену некога другог места (Берима?, Подгорци?).²⁾ Г. Ст. Новаковић, а по њему и Др. К. Јиречек и Т. Флорински, стављају старо Брсково у предео Плава.³⁾ А Јастребов је мислио да је (Велико) Брсково било негде близу мора, без сумње код цркве Св. Николе на ушћу Бојане.⁴⁾ С. Љубић је знао само, да је негде у Приморју.⁵⁾ Зећанин М. Шобајић ставља Брсково у Куче, на путу из Подгорице у Плав где се налази место Брсут.⁶⁾

Г. Љ. Ковачевић, на основу распитавања, утврдио је да се Брсково налазило $1\frac{1}{2}$ час на И. од Таре, $\frac{1}{4}$ часа од сад. црногорске границе, $\frac{1}{2}$ часа од Мојковца.⁷⁾ И одиста, на карти Црне Горе од П. Ровинскога означено је село Брсково до саме

¹⁾ Рудник Крушево вероватно се налазе на подножју Краљеве Горе, где се и данас налази село Крушево. Novi Bazar und Kossovo с. 70.

²⁾ Гласник к. XXXIII. с. 233—236.

³⁾ Rad к. XXXVII. с. 2—12., 17—18. — Чуп. Год. VI. с. 18. — Hstrassen с. 69. — Споменик XI. с. 6—7. — Флорински, Ю. Славјане в. II. с. 25.

⁴⁾ Подаци с. 157.

⁵⁾ Novci с. 60.

⁶⁾ М. М. Шобајић, Старине у Зеги. Београд 1892. с. 96—97. (Лајички посао) Ср. Ровинск. Черн. т. I. с. 251—252.

⁷⁾ Глас. XXX.

црногорске границе, између Лима и Таре, ЈЗ. од Б. Поља.¹⁾

Брсково, центар истоимене жупе, која је, по рачунању Г. Љ. Ковачевића, захватала простор дан Колашина, било је у XIII. и XIV. в. један од најзнатнијих српских тргова. Као трг Брсково се помиње већ за владе краља Ст. Првовенчаног, који допусти Дуровчанима, да у Брскову продају чисто вино и мед по уговореној цени.²⁾ За време краља Уроша I. Дубровчани су морали најпре ићи у Брсково и, давши десетак од соли, могли су ићи по српској држави.³⁾ Доцније краљ Урош нареди, да они дубровачки трговци, који обиђу Брсково или прођу кроз-а-њ, а не растоваре своју робу, да не плате ништа у Брскову.⁴⁾

На тргу у Брскову виђали су се поглавито Которани и Дубровчани, а било је и Млечана.⁵⁾ Ту се с мора доносило поглавито вино, чоха, со, мед а односило сребро, восак, коже.⁶⁾ Преко Брскова у

¹⁾ Уз дело Черногорја т. I. Спелтербургъ. 1888.

²⁾ Mon. Serb. § 21 с. 17. „Дало је краљевство ми милостъ Дубровчачамъ, да си продају вино и медъ с њињъ с Брсковокъ с тргъ краљевства ми.

³⁾ Mon. Serb. §. 53 с. 51—52.

⁴⁾ Mon. Serb. §. 54. с. 53.

⁵⁾ Hstrassen с. 69—70.

⁶⁾ Јб.

у војсци, и по чл. 14. закона о устројству војске казниће се трогодишњом службом у кадру, без обзира на задружно стање, а казниће се и старешине задруге са 300 динара, који регрута из своје задруге прикрива и не јави га суду, да се у регрутни списак уведе.

Са младићем — регрутом — има да предстане суду и старешина задруге регрута, који има дати потребно обавештење суду о свом задружном стању.

Они младићи, чији су претходни задругари одслужили свој рок у кадру, по неће собом војничке исправе својих претходних задругара, из којих ће се видети колико су у кадру служили, пошто се и то у регрутни списак ставити има.

Од Суда Општине града Београда О. В. Бр. 3422. 24. новембра 1899. год. Београд.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК
17. Новембра 1899. г.

Председавао вршиоц дужности председника општине, члан суда г. Стеван Ивковић; присуствовао члан суда, г. Коста М. Симић. Од одборника били: Ђорђе Н. Соколовић, Трајко Стојковић, Богоје Јовановић, Ђока Тошић, К. Н. Лазаревић, Коста Др. Ризнић, Н. Спасић, Мита Петровић, Трифун Ђорђевић, М. Штрбић, К. П. Михајловић, Ђ. Дамитријевић, Васа Николић, Н. Петровић, Др. Стеван Марковић, Мих. Јовановић, Ј. Алкалај, С. Пајкић, И. Савчић, Јанаћ М. Јанковић, Голуб С. Јанић, Дамјан Стојковић, Др. Јован Ђурић, Мијанло Миловановић, Коста М. Ђурић, М. Ј. Божић, Ђ. Пантелић, Милов. Миленковић, Михаило С. Протић.

I

Вршиоц дужности председника саопштава одбору, да је указом Министарског Савета Његовог Величанства Краља од 13. ов. м. разрешен од дужности председника општине, г. Никола Стевановић, бив. председник општине и да је претписом г. министра унутрашњих дела одређен он да врши дужност председника општине. Одбор је

примио к знању ово саопштење вршиоца дужности председника.

II

По прочитању акта Управе вароши Београда и њених одељака АБр. 8520 и 8560 којима

XIII. и XIV. в. био је веома жив транзит, јер су Дубровчани преко Брскова водили знамениту трговину са унутрашњим земљама Балканског Полуострва. Од тог трговинског промета српски су владоци имали леп доходак. Краљ Милутин од брсковске царине приложи своје задужбини, манастиру Бањској годишње 200 перпера.¹⁾

Дубровчани не само да су много похађали Брсково, него су у Брскову имали знатну колонију, која је била састављена из првих дубровачких фамилија: Bauselaua, Bosignolo, Gleda, Getaldi, Martinussio, Mençe, Rosogerio, Ragnina²⁾ По пропасти Брскова ове су се дубровачке фамилије разишле у Призрен, Н. Брдо и др. места.³⁾ Дубровчани су у Брскову имали консулат,⁴⁾ који је био најстарији консулат у Српској Земљи.⁵⁾ Као и по осталим знаменитим трговима у Српској Земљи Дубровчани су закупљивали царину и у Брскову.⁶⁾

¹⁾ Споменик IV. с. 9. **От Брскова на свако годиште . е. перперь.**

²⁾ Hstrassen с. 67—70. Mon. Spect. v. I с. 122., v. X. с. 94.; v. XIII. с. 24.; v. XXIX. с. 41., 307. — Пуцић, Спом. к. I. с. 27 — У дубр. књиг. 14. Mad. 1348. Min. Cons.be scribendo licterasmercatoribus ad Narentum, in Drina in Bressoa et in Pristren. Mon. Spect. v. XIII. с. 24., 303.

³⁾ Hstrassen с. 69—70.

⁴⁾ Mon. Spect. v. XXIX с. 102.

⁵⁾ Hstrassen с. 69—70.

⁶⁾ Mon. Spect. v. X. с. 62, 93—94. — Lib. Ref. 22. Jun. 1322. Min. Cons.quod scribantur littere preeceptorie

се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Јован Шмит, ковач доброг владања и средњег имовног стања; да му је непознат Ђорђе Цакић, овд. слуга бантованџиски.

III

Вршиоц дужности председника износи одбору на мишљење молбу Милеве ж. Ђорђа Соколовића, предузимача овд. којом тражи уверење о породичном односу.

По прочитању те молбе СтБр. 3165, одбор је изјавио мишљење,

да се Милеви ж. Ђорђа Соколовића овд. предузимача може дати уверење о породичном односу.

IV

Вршиоц дужности председника општине саопштава одбору претпис Управе града Београда од 16 новембра 1899 г. Бр. 28381, АБр. 8648, којим је са разлога у истом, Управа вар. Београда, као надзорна власт, задржала од извршења закључену и потписану погодбу о општ. зајму између бив. председника општине г. Николе Д. Стевановића и г. Жилијана де Лакија, из Париза на дан 10. ов. м.

Одборник г. Коста Др. Ризнић, објашњава одбору, шта је ужи одбор за проучавање понуда за општ. зајам у седници својој од 9. ов. м. одлучио и предлаже одбору да, пошто није доносио никакво дефинитивно решење о зајму, нити је бив. председника овластио да ову погодбу потпише, донесе решење, којим се од овог рада председника ограђује и скида сваку одговорност ако би је услед тога било.

По саслушању овог претписа Управе града Београда, објашњења и предлога одборника г. Ризнића, а после говора вршиоца дужности председника, члана суда г. Косте Симића и одборника г.г. Н. Спасића, Милоша Савчића, Др. Јов. Ђурића, Мите Петровића, Мих. Јовановића, Ђуре Пантелића, Мих. Миловановића, М. Ј. Божића, Одбор је решио,

прима се к знању овај претпис Управе града Београда и објашњење и предлог одборника г. Ризнића, с тим да се ставе на дневни ред за одборску седницу, пошто се сва акта, која се на закључену и потписану погодбу односе, врате од државне власти, код које се сада налазе.

Брсково је у XIII. и XIV. в. било центар рударске радње у Полимљу. Многа стара рудишта и топографска имена: Рудница, Рудеш, Руда Брда, Рудени, Рудница, Рудопоље, Медено Гувно сведоче о негдашњој живој рударској радњи онога краја.¹⁾ У Средњем Веку на гласу је било *Брсково сребро*, „argentum de Bressoa.“ У XIII. и XIV. в. на брсковском тргу ковао се новац налик на млетачки, у доцније време са латинским натписом. Тих брсковских динара, перпера и грошева²⁾ било је и добрих и хрђавих, па су млет. и дубр. веће често издавали наредбе против хрђавих брсковских динара и утврђивали курс брсковској монети.³⁾ На брсковском је тргу била добро развијена златарска радња и међу златарима било је и самих Млечана онда најславнијих златара на свету.⁴⁾

ex parte d. comitis et communis raugusine Andree de Sorco quittenet mercatum de Bressoa.

¹⁾ Чуп. Годишњ. XVIII. с. 112. (Један од лајичких књиж. радова пона М. Велимировића)

²⁾ Pecunia de Bressoa de argento bono, grossi de Bressoa denarii, grossi, uyperpera be Bresco, Bressoa. С. Љубић је разумео да „denarii de Bresco“ значи „динари некога Брешка,“ а „urr. de Bressoa — urr. de Bressia.“(?)

³⁾ Гласн. XXXIII. с. 233—236. — Hstrassen с. 70. — Ljubić, Novei с. XXIV. — Чуп. Год. о. VI. с. 18—20. Mon. Spect. v. I. с. 133., 239—240; v. XXIX. с. 21, 54, 55, 65., 66., 81. —

⁴⁾ Гласн. XXXVII. с. 242. — Mon. Spect. v. I. 299. Млечани пишу краљу Милутину о неком златару Блажу, који је 16 г. радио у Брскову.

V

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 8611 о држаној лицитацији за издавања под закуп месарница и пиљарских места са тезгама у великој згради на Цв. тргу, одбор је решио,

да се месарница под бр. IV у великој згради на Цв. тргу изда под закуп за време од првог Јануара па до првог новембра 1900 год. Сими К. Наумовићу, овд. месару, по месечну закупну цену од осамдесет динара и десет пара дин. под прописаним погодбама; да се пиљарско места са тезгама у великој згради на Цв. тргу издаду под закуп за време од првог јануара па до првог новембра 1900 год. под прописаним погодбама и то: пиљарско место с тезгом број II. Станку Милошевићу, пиљару, по месечну закупну цену од десет динара; пиљарско место са тезгом под бр. III. Васи Брушковићу, пиљару, по месечну закупну цену од десет динара; пиљарско место са тезгом под бр. XVIII. Јоци Мравовићу, пиљару, по месечну закупну цену од седамнаест динара; пиљарско место са тезгом под бр. XIX. Милану Илићу, пиљару, по месечну закупну цену од двадесет динара.

Да се за све остале месарнице и пиљарска места са тезгама, за које је сада добивена мања цена од старе, као и за сва пиљарска места са тезгама и оно без тезге, која нису издата а која се у овом извештају економног одељења помињу држи поново лицитација за издавање под закуп.

VI

Вршиоц дужности председника извештава одбор, да је суд општински решењем својим од 15 новембра ове год. АБр. 8564, одлучио, да цена лебу за другу половину месеца новембра тек. год. т. ј. од 16 истог закључно буде двадесет и једна пара дин. по килограму, а леб да се продаје по двадесет пара дин. у тежини од 952 грама.

Ну да је на то решење општ. суда изјављена жалба од стране еснафа лебарског.

По саслушању тога саопштења и по прочитању жалбе еснафа лебарског, АБр. 8634 одбор је већином гласова решио,

Као знаменито трговачко место Брсково се одржало све до краја XIV. в. Још. Дек. 1399. Брсково се помиње као место које посеђују Дубровчани.¹⁾ У почетку XV. в. нагло опада и већ 1433. г. помиње као са свим напуштено место.²⁾ Данас постоје доста јасни трагови од старог брсковског трга и пута који је са приморја водио на брсковски трг.³⁾

У Брсково се стицале и неколике побочне гране од главних друмова. Тако, С. полазио је један друм из Брскова у *Вијело Поље*, па је кроз Полимље одлазио у Пријепље, где се спајао са Дубровачким Друмом. У Средњем Веку, док беше у животу знаменити брсковски трг, *Полимље* није било изван живог трговинског саобраћаја. Вероватно да оно спада у најстарије српске рударске крајеве, где је почела прва рударска радња.⁴⁾ За доказ овога могао би се навести тај факат, што је Брсково спадало у ред најгласовитијих српских рударских тргова. Када је, пак, Брсково опало и прешло у рушевине, у Полимљу се издиже *Вијело - Поље* са *Никољ - Пазарем*.⁵⁾ — СИ.-но из Брскова је један друм од-

¹⁾ Пуцић, Спом. к. I. с. 27.

²⁾ Hstrassen. с. 70.

³⁾ Гласн. XXX.

⁴⁾ Чупић. Годишњ. к. IV. с. 20—24.

⁵⁾ Јб.

да се ово решење општ. суда одбаци с тим да се цена лебу одреди за остале дане месеца новембра тек. год. т. ј. од 19 истог закључно према средњој цени жита додајући коефицијент бр. 9 и да тај коефицијент остане до даље одборске одлуке.

VII

По прочитању молбе Насте Ђ. Вучковић, овд. удове, и извештаја књиговодства ББр. 5250, Одбор је решио,

да се Наста Ђ. Вучковић, удова овд. ослободи плаћања интереса на дуг од саграђене калдрме и тротоара пред њеним имањем у Ломиној улици и за одкопавање земље са поменутог јој имања.

Да се досадања сума, која је стављена на олужење интереса урачуна у отплату главнице и ресто исте наплати, а интерес по књигама расходује.

VIII

По прочитању молбе Тодора Томића, баштована и осталих сопственика имања, на којима су баштованицине АБр. 8632, одбор је изјавио мишљење,

да имања, на којима су баштованицине вреде од квадратног метра по педесет пара дин. и да се у овоме ранија оцена од једнога динара по квадратном метру измени.

РЕДОВНИ САСТАНАК

25. Новембра 1899 г.

Председавао вршиоц дужности председника, члан суда г. Стеван Ивковић. Присуствовао члан суда г. Коста Симић. Од одборника били: Михаило С. Протић, Ђока Тошић, Млад. Николић, Јанаћ М. Јанковић, Ваца Николић, Коста Др. Ризвић, Ј. Алкалај, Др. Јов. Бурић, И. Ковалић, Дамјан Стојковић, Мих. Јовановић, Ђорђе Н. Соколовић, Коста М. Бурић, Д. М. Ђорђевић, Д. Тадић, Н. Спасић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 17. новембра тек. год. и учињена је ова измена и допуна,

пред решењем књ. бр. 654 да се умете став: Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 11. новембра тек. год. и примљен без измена.

лазио у Пљевље, да се ту састане са Дубровачким Друмом. Дубровчани су, одлазећи у Бреково, ишли и Дубровачким Друмом до Пљеваља, па су одатле настављали караванско путовање споменутиим друмом. — Ј.но је полазио друм поред манастира *Ђурђевић Стубова* у *Беране*, где се цепао у два крака: Леви је ишао преко Србљака, па се у Кућишту спајао са друмом из Подгорице и одлазио у Пећ; десни је ишао кроз Васојевиће, долином Лима у Андријевицу, долином Перунице, преко Царина, испод Кучког Кома, у долину Цема. — На И. је из Брекова одлазио друм поред града *Вихора* (који се спомиње у времену турске најезде на Српску Земљу), па одлазио у Трговиште и даље у Расу, а доцније, у турском времену, у Нови Пазар.

Из долине Рашке главни Зетски (Via de Zenta) или Которски Друм долином Ибра силазио је на Мораву. Долином Ибра друм је ишао све по трагу римскога пута, чије одголићене остатке наш народ назива *Краљевим Друмом* (вероватно циљајући на негдашње српско краљевство.¹⁾ Тај стари друм није остављао долину Ибра. Његови се

II.

По прочитању акта првост. суда за варош Београд АБр. 8675 и по прочитању акта управе града Београда и њених одељака АБр. 8730, 8775, 8795, 8866, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, и по прочитању акта кв. палилулског АБр. 8868 којим се тражи уверење само о владању Милана Симића, бив. управника општ. трошарине, — одбор је изјавио,

да су му непознати: Сава Рашковић, бив. служитељ инвалид. одељењамин. војног, Ранко Милићевић, писар инвалид. одељењамин. војног, Сава Ђорђевић, калфа браварски, Милун Недовић, жандарм при управи в. Београда, и Мориц Штајнер, бив. лонднер у кафани код „Српске Круне“, да је доброг владања, а сиротног имовног стања Таса Поповић, предавач гимнастичког друштва „Душан Силни“; да је Милан Симић, бив. управник општ. трошарине рђавог владања, јер је као управник општ. трошарине извршио у тој дужности разне злоупотребе.

III.

Вршиоц дужност председника износи одбору на мишљење молбе Јована Турчића и Драгољуба Ђорђевића, наредника, писара VII. пуков. окр. команде, којима траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби СтБр. 2826, 3182, — одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцима могу издати тражена уверења о породичном односу.

IV.

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 8420, 8421, 8456, 8495, о држаним лицитацијама за издавање под закуп и то: општинског земљишта „стари сењак“, општинског плаца у улици сарајевској, општинског плаца код чесме Кнегиње Љубице, и општинског плаца у кнез Милетиној улици испод опште државне болнице, — одбор је решио,

да се држе поново лицитације за издавање под закуп ових општинских добара.

V.

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 8637 о држаној лицитацији за издавање

под закуп општинског права наплате таксе за попашу на општинским утринама, — одбор је решио,

да се држи друга лицитација за издавање под закуп овог општинског права.

VI.

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 8532 о држаној другој лицитацији за издавање под закуп плаца регулационог фонда у Господар Јевремовој улици, и по прочитању понуде Јована К. Ђорђевића и извештаја економног одељења АБр. 8681, — одбор је решио,

да се плац регулационог фонда у Господар Јевремовој улици изда под закуп Јовану К. Ђорђевићу за време од првог новембра 1899 год. па до првог новембра 1900 год. по годишњу закупну цену од шестдесет динара а под прописаним погодбама.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

На знање. Председник општине београдске прима свакога дана, сем недеље и празника од 11 до 12 часова пре подне.

БЛАГОДАРНОСТ

Непознати добротвор сиротиње београдске Србин из Старе Србије, изволео је ово дана, када је хладноћа достигла врхунац своје јачине, послати суду овоме **две стотине динара**, да за тај новац купи дрва и разда их београдској сиротињи; а г. **Јован Магалуца овд. раденик фабрике монопола дувана** појимајући тешкоћу службе, коју врше ноћни стражари, изволео је **надн 6. тек. месеца дати на име напојнице** ноћним стражарима у новцу двадесет динара.

Суд општине београдске у име сиротиње београдске и поменутих својих службеника овим изјављује најтоплију благодарност племенитим дародавцима.

Од суда општине београдске 10 децембра 1899 године ББр. 5558 и АБр 9301. Београд.

трагови виде на више места, почевши од Брвеника па све до Јанока (код Краљева) где се виде последњи изданци.¹⁾ За време Турака овај је друм у неколико избегавао Ибар: Од Брвеника је ишао преко Полумира и Тесаника, па на Ибар силазио код села Ушћа, а одатле преко огранака пл. Бакова одлазио је у Краљево.²⁾

Овај је друм пролазио најпре кроз Жупу *Дежевку*, која се у XII—XIV. в. звала *Пљоуки* (виз. *Πλαυκι*)³⁾ У XIII. в. по Св. Стефанској Хрисовуљи, у овој се жупи налажаше село *Дежево*,⁴⁾ где се налажаху још и двори српског врховног краља Драгутина.

Из Дежева друм је ишао у град *Брвеник*, о коме народ мисли да је творевина „Проклете Јерине.“⁵⁾ У близини Брвеника на десној страни Градачке Реке, која се при ушћу зове Брвеницом, налазио се манастир *Градац*,⁶⁾ задужбина краљице Јелене чије је тело, по њеној смрти (8. Фебр. 1314.) пренето у овај манастир.⁷⁾ Данас од средњовековног града Брвеника постоје

романтичке руине на ушћу Градачке Реке у Ибар, мало ниже Павлице.¹⁾ Брвеник је постојао још у XVII. в., јер га спомиње Хаџи-Калфа под именом: *Первенек* и *Пирауник*.²⁾ Такође се Брвеник спомиње у неколиким царским ферманима из прошлог века.³⁾ Шта више помиње се још 1833. г., када је већ у велико био у развалинама.⁴⁾ У хатишерифу од 26. Окт. 1833. стоји: „Једна част Старог Влаха, узимајући у њу и једну част Н. Пазара, познату под именом Брвеника.“⁵⁾ — Брвеник је са Магличем, као у Средњем Веку, тако и за време Турака бранио прелаз из Зап. Мораве у Н. Пазар. До последњег времена Турци су у њему држали малу посаду.⁶⁾

Из Брвеника је једна грана овог Ибарског Друма ишла у Градачку Реку, поред манастира *Граца*, преко реке Студенице пл. Боровника, у долину Моравице, у Ивањицу, *Ариље* и из Ариља у *Пожегу*.⁷⁾

Ариље. По српским летописима Свети је Сава установио епископију „оу Мор-

1) Јб. с. 33—34.

2) Јб. с. 38., 52.

3) Споменик IV. с. 4., 17.

4) Јб. с. 3., 4.

5) Милићевић, Кнеж. Србија с. 658.

6) Јб. с. 656—657.

7) Дан. Жив. с. 75., 91., 94.

1) Милићевић, Србија с. 658. Чушић.—Годишњ. к. III. с. 31. Гласн. XLI. с. 105—107. Павлице у Х. Калфе Павлице. Спом. XVIII. с. 79., 87.

2) Споменик XVIII. с. 79., 87.

3) Јастребов, Подаци с. 23., 30., 32., 35.

4) Јб. с. 34. — Споменик XVIII. 88

5) М. Петровић, Финансије к. I. с. 285.

6) Чушић. Годишњ. к. III. с. 31.

7) Јб. с. 38.

1) Тај је стари друм испитивао А. Алексић, чији су књижевни радови неке хидротехничке вредности (у Географији и Историји обичан дилетанат). Алексић је путовао на чамцу од Рашке до Краљева. Види Чушић. Годишњ. к. III. с. 32.

О Г Л А С

Општина београдска, издаваће путем јавне усмене лицитације под закуп **право наплате таксе за вађење леда** из река Саве и Дунава у своме атару.

Лицитација ова држаће се у канцеларији економног одељења суда општинског на дан 13. тек. мца од 2 до 5 сати после подне.

Кауција 600 динара у готову или у срп. држ. хартијама од вредности.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско а празником од 9 до 11 сати пре подне и при лицитацији.

Од стране Суда општине града Београда 7 Децембра 1899 год. АБр. 9169. у Београду.

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛА

о уређењу есназа димњичарског

Члан 13.

Чишћење димњака вршиће се радним данима пре и после подне, и сваки без разлике дужан је допустити чишћење димњака.

Но ако је коме са извесних разлога немогућно допустити чишћење једнога дана, дужан је то без одлагања допустити другога дана у исто време.

Тако исто димњичар је дужан следовати на сваки позив за чишћење димњака, а нарочито за случај пожара.

Члан 16.

За чишћење димњака плаћају се ове таксе:

- а) за чишћење димњака цилиндар без разлике на спрат . 0.40 динара

- б) за чишћење димњака простог 0.20 "
- в) " " " на два спрата 0.40 "
- г) за чишћење гвозденог шпархерда 0.40 "
- д) за чишћење зиданог шпархерда 0.40 "
- ђ) за чишћење зиданог шпархерда великог у гостионицама 1.— "
- е) за чишћење фуруна с чунковима од два метра на више 0.40 "
- ж) за чишћење фуруна с чунковима до два метра . . . 0.20 "
- з) за испаливање димњака . . 1.50 "
- и) за чишћење типлова на пекарницама од типла . . . 0.20 "

Члан 17.

Таксе за чишћење димњака плаћају сопственици зграда, а за масе масени стараоци. Само у одсуству ових плаћају закупници (кирајџије). Плаћање прописних такса обавезно је. У случају противљења, таксе ће наплатити полицијска власт без икаквог одлагања.

По наплати таксе димњичар је дужан сваком без разлике издати признаницу, у којој мора бити назначено: колико је и каквих димњака очишћено, на чијој згради, колико је наплаћено и ког је дана чишћење вршено. На полеђини признанице морају бити одштампане таксе из члана 16. правила.

Признанице морају бити снабдевене оригиналним потписом мајстора, кодотичном ре-ји у ону занат упражњава.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски

- 1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом — — — — — 0.25 д.

- 2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином — — — 0.70 д.
- 3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале — 1.50 д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски

- 1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом — — — — — 0.20 д.
- 2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином — — — 0.60 д.
- 3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом од гостионице са кухињом без штале — 1.— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

- Гроб за децу до десет година дин. 6 и дин одржање свега дин. 7.—
- Гроб за одрасле дин. 10 и 2 за одржање свега дин. 12.—
- Мала зидана гробница дин. 550 и 10 дин. одржање свега дин. 560.—
- Велика зидана гробница III реда дин. 983.52 и 15 дин. одржање свега дин. 998.52.
- Велика зидана гробница II реда дин. 1084.32 и 15 дин. одржање свега дин. 1099.32.
- Велика зидана гробница I реда дин. 2000 и 15 дин. одржање свега дин. 2015.—

Ова такса плаћа се за гробове мале и велике за 10 година, а за гробнице за 50 година. Такса одржања плаћа се сваке године. Ко за пет година узастопце ову таксу не плати губи право на гроб, па био прост гроб или гробница. Положена такса пропада у корист касе гробља, а гроб или гробница припада општини.

Такса одржања плаћа се потпуно, ма се гроб или гробница, у које било доба године, узео у службеност.

II. Пажњење помјара и нужника:

- а) Од кубног метра — — — — — 6.— д.
- б) Од акова — — — — — 0.30 д.

кицахъ, въ храмъ скѣтаго Архиліа (. Архіліа)“¹⁾ Ја мислим, да ће ово „оу Моракнцахъ,“ пре значити име места него ли име предела. Према овоме, данашња би се варошица Ариље звала у XIII. в. „Моравице“, па је, вероватно, данашње име добила од имена Св. Архилија. У XIV. в. у цркви Св. Архилија мирно је почивало тело честитог Урошића Немањића, младог сина краља Драгутина.²⁾ — У средини XVII. в. Ариље се помиње као опустошено место,³⁾ па, ипак, још у прошлом веку постоји „архиљска митрополија.“⁴⁾

Код Брвеника се једни крак од овог друма одвајао, па је ишао у Павлицу долином Јошанице, у Козник, долином Треботинске Реке, у Крушевац.⁵⁾ У Павлици се налази једна стара црква и развалине некога старога града.⁶⁾ Код дан. Јошаничке Бање налазе се остаци римског купатила,⁷⁾ што сведочи да је онај крај Римљанима био колонизован.

На ушћу Студенице од Ибарског Друма одвајао се пут у раскошну задужбину Стевана Немање, у манастир *Студеницу*.¹⁾ Из Студенице пут је ишао у Ариље, поставивши се горе на планини са путем из Брвеника.²⁾ — Код ушћа Студенице Ибарски је Друм скретао у знаменито средње-вековно тржиште *Плана*.

Плана. Плана се налазила недалеко од Ибра, према ушћу реке Студенице.³⁾ У XIV. XV. в. Плана је била знаменито рударско тржиште у пределу Копаоника. На њеном је тргу било много трговаца Дубровчана, који су закупуљивали планске царине.⁴⁾ Дубровчани су, поред колоније, имали у Плани свога консула и католичку цркву.⁵⁾ Плана је пропала вероватно, у првом времену турске најезде и власти, јер се у споменицима после XV в. никако не помиње.⁶⁾ Данас се, између Ковачевца и Међуречја, идући Јошаничкој Бањи, код старе Пране, виде многа запуштена окна старих пропалих рудника.⁷⁾ — Источно од

Пране у *Ковачима* се такође налазила једна дубровачка колонија.¹⁾ Онда и данас постоји село Ковачи.²⁾

Из Пране је Ибарски Друм ишао у градић *Маглич*.

Маглич и Козник. Маглич се налази у једном дивљем романтичном пределу, на једном високом чоту од Столова, који се према Ибру спушта веома стрмо, а од главне је косе одвојен доста дубоким вештачким усеком (да би му се спречио приступ и с ове једине приступачне стране.³⁾ Судећи по идентичности конструкције Маглича и Смедеревског града А. Бује извео је, да је и Маглич творевина XV. века.⁴⁾ Али Бује погрешно је. По српским споменицима (Дан. Животима) Маглич се помиње већ у првој половини XIV. в., за време архиепископовања Данила II. (1325—1354. г.)

(Наставиће се)

1) Споменик III. с. 95., 100., 125., 130. — По Троношцу, Гласн. V. с. 37. Св. је Сава установио епископију „Во Дакцији во ужичкој нахији.“

2) Споменик III. с. 95., 98., 146. —

3) Чупић. Годишњ. к. IX. с. 22—23.

4) Споменик III. с. 108.

5) Чупић. Годишњ. к. III. с. 38.

6) Милићевић, Србија с. 713.

7) Јб. с. 707. — В. Карић, Србија с. 720.

1) Чупић. Годишњ. к. III. с. 48.

2) Јб. с. 38.

3) Hstrassen с. 53.

4) Пуцаћ, Спом. к. II. с. 37., 74. — Споменик к. XI. с. 45.

5) Hstrassen с. 53.

6) Јб.

7) Милићевић, Србија с. 710—711.

1) Hstrassen с. 53.

2) Секц. Бен Карте Е. 7., 8.

3) Чупић. Год. к. III. с. 60. — Карић, Србија с. 717—718. — Милићевић, Србија с. 712.

4) Turquie t. II. с. 373.